

Zastavení exekuce

Nesložení zálohy nemůže vést k zastavení exekuce, je-li dán zjevně jiný důvod, pro který lze exekuci zastavit.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 531/2008, ze dne 3.9.2009)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněné T. O2 C. R., a.s., proti povinnému A.B. P., s.r.o., pro 8.126,90 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Kladně pod sp. zn. 8 Nc 5068/2004, o dovolání oprávněné proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 27. září 2007, č. j. 28 Co 673/2007-29, tak, že usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 27. září 2007, č. j. 28 Co 673/2007-29, a usnesení Okresního soudu v Kladně ze dne 3. 7. 2007, č. j. 8 Nc 5068/2004-15, se zrušují a věc se vrací Okresnímu soudu v Kladně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

V záhlaví uvedeným rozhodnutím krajský soud potvrdil usnesení Okresního soudu v Kladně ze dne 3. 7. 2007, č. j. 8 Nc 5068/2004-15, ve výroku, jímž exekuce nařízená usnesením Okresního soudu v Kladně ze dne 20. 2. 2004, č. j. 8 Nc 5068/2004-8, byla zastavena, ve výroku o nákladech soudního exekutora jej změnil a rozhodl o nákladech odvolacího řízení. Odvolací soud se ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že v daném případě jsou splněny podmínky pro zastavení exekuce podle § 55 odst. 2 zákona č. [120/2001](#) Sb., k němuž exekutor podal návrh, neboť oprávněná nesložila ve lhůtě určené exekutorem přiměřenou zálohu na náklady exekuce. Za právně nevýznamnou považoval krajský soud okolnost, že výzva ke složení zálohy na náklady exekuce byla provedena po třech letech od zahájení exekučního řízení, že faktura byla vystavena dne 26. 4. 2007, že oprávněná byla doručena až dne 2. 5. 2007 a že dne 30. 5. 2007 složila na účet soudního exekutora zálohu na náklady exekuce. Dále krajský soud uvedl, že zastavení exekuce zavinila oprávněná tím, že nezaplatila zálohu na její náklady, a proto ji zavázal k úhradě těchto nákladů, které snížil o částku 900,- Kč, odpovídající výši zálohy, uhrazené oprávněnou po uplynutí lhůty určené pro její zaplacení.

Proti tomuto usnesení odvolacího soudu podala oprávněná dovolání, jehož přípustnost dovozuje z 237 odst. 1 písm. c), odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 238a odst. 1 písm. d), odst. 2 o. s. ř., a podává je z důvodu uvedeného v § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., neboť má za to, že napadené rozhodnutí má po právní stránce zásadní význam v otázce, „zda je přípustné zastavení exekuce za podmínky, kdy oprávněný (nesprávně uvedeno povinný) zaplatí k rukám exekutora zálohu požadovanou dle § 90 ex. ř., a přesto je exekuce zastavena pro její údajné nezaplacení, to vše za situace, kdy žádost o zaplacení zálohy je zaslána oprávněnému po několika letech vedení dosud bezvýsledné exekuce“. Namítá, že exekutorem požadovanou zálohu ve výši 900,- Kč uhradila na jeho účet dne 30. 5. 2007 a že exekutor přesto dne 7. 6. 2007 podal soudu podnět k zastavení exekuce podle § 55 odst. 2 ex. ř. Za nesprávný proto považuje názor odvolacího soudu, že rozhodující je pouze to, že záloha nebyla ve lhůtě stanovené exekutorem zaplacená, a naopak má za to, že zaplatí-li oprávněný zálohu před podáním návrhu na zastavení exekuce a více než měsíc před rozhodnutím soudu o zastavení exekuce, pak důvod tvrzeného zastavení odpadl. Soudy obou stupňů tudíž ustanovení § 55 odst. 2 ex. řádu vyložily způsobem, který odporuje nejen účelu exekučního řízení, ale i smyslu zálohy samotné, neboť i v exekučním řízení je pro soud rozhodující stav v době vyhlášení rozhodnutí (§ 167 odst. 2 a § 154 o. s. ř.). Návrh exekutora na zastavení exekuce tudíž nezbavuje soud povinnosti zkoumat, zda ke dni

rozhodnutí byla či nebyla záloha zaplacená, případně, zda je požadavek na zálohu přiměřený, a to jak z hlediska její výše tak i stavu exekuce; jinak řečeno návrh na zastavení exekuce nepředstavuje propadnou lhůtu. Oprávněná má dále za to, že s ohledem na stav exekuce a „i z hlediska časového“ požadavek exekutora na zálohu nebyl přiměřený. Uvádí, že se exekutorovi ani nepodařilo nalézt povinného (jeho bydliště) ani jakýkoli postižitelný majetek, a vše nasvědčovalo tomu, že zde byl dán důvod pro zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. e) o. s. ř. Požadavek zálohy v závěrečné fázi exekučního řízení byl vůbec prvním úkonem exekutora v rozmezí tří let (exekuce byla nařízena dne 20. 2. 2004, faktura byla vystavena dne 26. 4. 2007 a oprávněná byla doručena až dne 2. 5. 2007). Účelem zálohy podle dovolatelky je pokrytí předpokládaných budoucích výdajů, které mohou být s plněním závazku exekutora k provedení exekuce spojeny. Jestliže v daném případě nebyly podmínky pro zastavení exekuce dány, měl exekutor v exekuci řádně pokračovat. Dále dovolatelka namítá, že zastavení exekuce podle § 55 odst. 2 ex. ř. může pro ni mít i daňové dopady. Navrhla, aby rozhodnutí soudů obou stupňů byla zrušena a aby věc byla vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání a v tomto ohledu dospěl k závěru, že dovolání je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 238a odst. 1 písm. d), odst. 2 o. s. ř., ve znění účinném do 30. 6. 2009, jelikož napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve věci samé po právní stránce zásadní význam daný tím, že je v rozporu s procesním právem a usnesením Nejvyššího soudu ze dne 14. května 2009, sp. zn. 20 Cdo 609/2008, v obdobné věci, od jehož závěrů nemá dovolací soud se v této věci odchýlit.

Dovolání je důvodné.

Právní posouzení je nesprávné, jestliže odvolací soud věc posoudil podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle § 90 odst. 3 zákona č. [120/2001](#) Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2008, má exekutor právo požadovat od oprávněného přiměřenou zálohu na náklady exekuce.

Podle § 55 odst. 2 zákona č. [120/2001](#) Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2008, nesloží-li oprávněný ve lhůtě určené exekutorem přiměřenou zálohu na náklady exekuce, soud na návrh exekutora exekuci zastaví. Soud exekuci nezastaví pouze tehdy, jsou-li splněny podmínky pro osvobození oprávněného podle zvláštního právního předpisu.

V projednávané věci byla exekuce na majetek povinného k vymožení peněžité pohledávky ve výši 8.126,90 Kč s příslušenstvím nařízena usnesením Okresního soudu v Kladně ze dne 20. 2. 2004, č. j. 8 Nc 5068/2004 - 8. Výzva k zaplacení zálohy byla oprávněně zaslána dne 3. 5. 2007 společně s fakturou (datovanou dnem 26. 4. 2007) vystavenou k zaplacení zálohy na náklady exekuce ve výši 900,- Kč, a to se splatností do 26. 4. 2007. Podáním ze dne 7. 6. 2007 dal exekutor soudu prvního stupně podnět k zastavení exekuce podle § 55 odst. 2 zákona č. [120/2001](#) Sb. s odůvodněním, že oprávněný přes výzvu neuhradil požadovanou zálohu. Z obsahu spisu vyplývá, že oprávněná dne 5. 4. 2007 prostřednictvím elektronické pošty požádala exekutora o prodloužení lhůty k vyřízení dožádání. Na dotaz odvolacího soudu ze dne 25. 9. 2007 exekutor sdělil, záloha byla oprávněnou složena dne 30. 5. 2007.

Z obsahu spisu taktéž vyplývá, že exekutor v rámci výzvy k zaplacení zálohy ze dne 2. 5. 2007 využil výjimečný institut podle § 50 odst. 1 zákona č. [120/2001](#) Sb., když oprávněnou vyzval, aby navrhla, jakým způsobem má být exekuce provedena, a sdělila údaje o místě pobytu povinného a jeho majetku, jsou-li jí tyto údaje známy. Oprávněnou informoval, že v opačném případě určí exekutor způsob provedení exekuce na základě údajů, které jsou mu známy nebo které sám zjistí.

Účelem exekuce je uspokojit oprávněného, jestliže povinný nesplnil svou povinnost uloženou mu vykonávaným rozhodnutím nebo jiným titulem. Podstatou institutu zálohy na náklady exekuce je pak zajištění prostředků pro následné vedení exekuce, resp. úkony exekutora, vedoucí k jejímu úspěšnému ukončení.

Za tím účelem je exekutor oprávněn požadovat na oprávněném v rámci exekučního řízení zaplacení zálohy, jejíž výši a lhůtu k úhradě si určuje sám (§ 12 odst. 1 vyhlášky č. [330/2001](#) Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem, ve znění účinném do 31. 8. 2008). Lhůtu, kterou exekutor stanoví, lze její povahou přirovnat ke lhůtě soudcovské, upravené v § 55 o. s. ř. Nepochybně i v případě lhůty ke složení zálohy může exekutor tuto lhůtu prodloužit, popř. žádost o prodloužení lhůty zamítnout. Marné uplynutí lhůty však přesto neznamená, že oprávněný již nemůže zálohu složit; může tak učinit do doby, než soud z jejího nesložení nevyvodí zákonem předvídané následky. Protože v době rozhodování soudem je záloha složena, důvod k zastavení exekuce dán není.

Jestliže je současně až po třech letech oprávněná vyzývána k součinnosti podle § 50 zákona č. [120/2001](#) Sb. a z obsahu spisu nevyplývá, že by exekutor pro oprávněnou něco vymohl, je třeba připomenout, že nesložení zálohy nemůže vést k zastavení exekuce, je-li dán zjevně jiný důvod, pro který lze exekuci zastavit (zde se tímto důvodem jeví nemajetnost povinné osoby).

Protože napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení, Nejvyšší soud je bez jednání (§ 243a odst. 1 o. s. ř.) podle § 234b odst. 2 věty za středníkem o. s. ř. zrušil. Protože důvody, pro něž bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí i na rozhodnutí soudu prvního stupně, jenž se, stejně jako soud odvolací, nezabýval námitkou oprávněné, týkající se povahy lhůty pro zaplacení zálohy na náklady exekuce a posouzením věci z hlediska smyslu a účelu samotného institutu zálohy, zrušil i toto rozhodnutí a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)